

Унутрашња грађа и рељеф Земље

Обликовање рељефа дејством унутрашњих
Земљиних сила

Јелена Томић
наставница географије

Појам рељефа

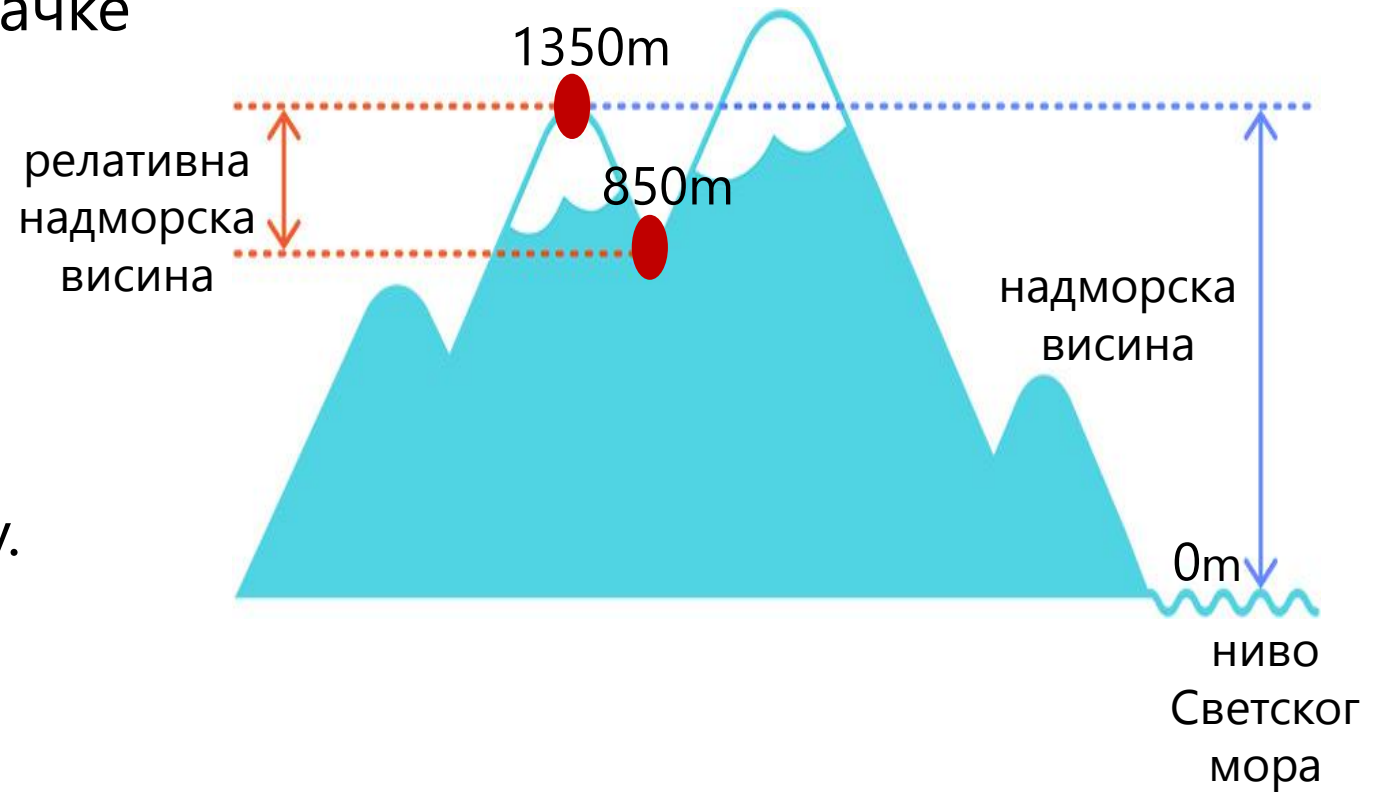
- **Рељеф** чине сва узвишења, удубљења, равнине и неравнине на Земљиној површини.

НАСТАНАК И ОБЛИКОВАЊЕ РЕЉЕФА			
унутрашње силе		спољашње силе	
• Земљина тежа (гравитација)		• Сунчева топлота	
• Земљина топлота		• вода	
тектонски покрети	<u>епирогени</u>	континенталне плоче	• ветар
		океанске плоче	
	<u>орогени</u>	планине	
		котлине	

■ **Надморска (апсолутна) висина** -
вертикално растојање неке тачке
од нивоа мора.

■ **Релативна висина** -
разлика између надморских
висина двеју тачака на копну.

Облици рељефа-низије, брда и висоравни

Низије -

равнице до 200m

Панонска, Влашка,
Кинеска, Амазонија

Брда -

узвишења од 200-500m

Висоравни -

заравњени делови
планина

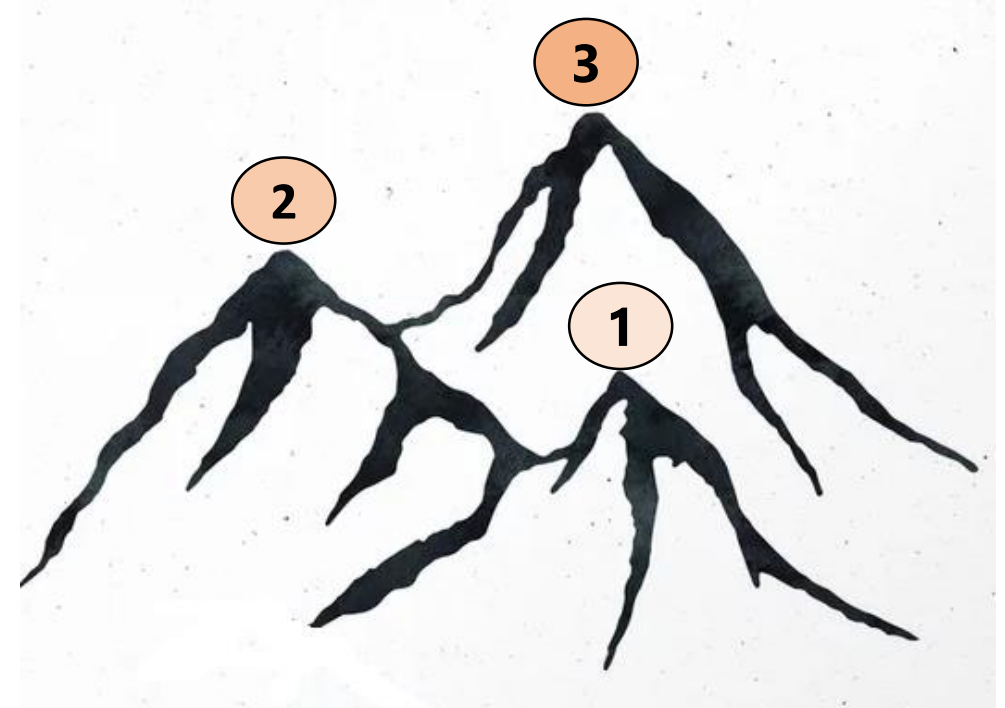

Пештерска, Дивчибаре,
Тибет, Декан

- **Планине** су узвишења на Земљиној површини преко 500m.
- Подела планина према надморској висини:

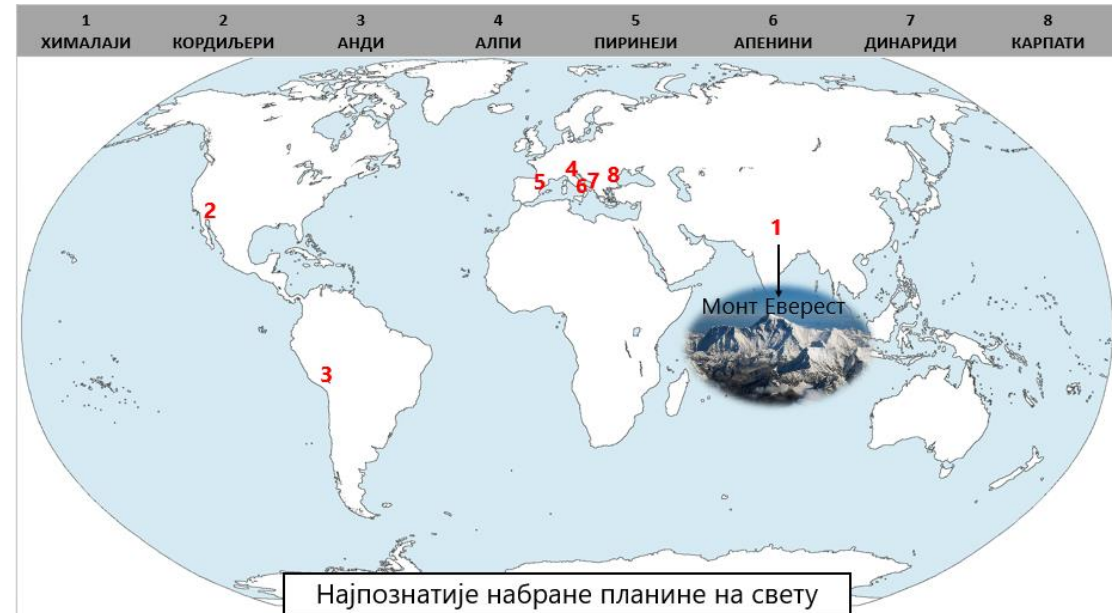
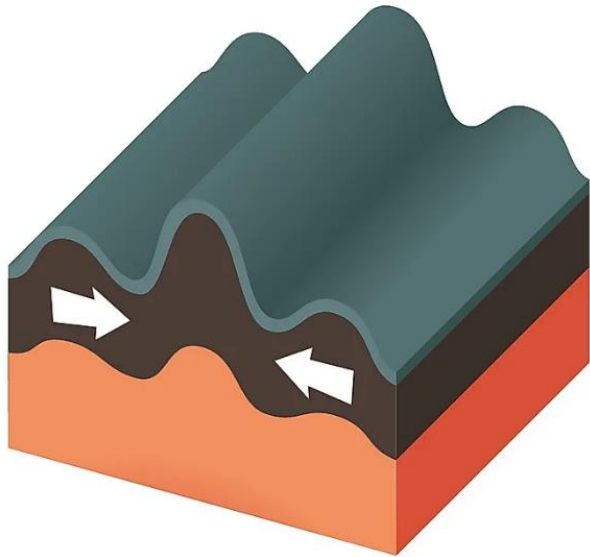
тип планине	надморска висина
1. ниске	500-1 000m
2. средње	1 000-2 000m
3. високе	преко 2 000m

Настанак набраних планина

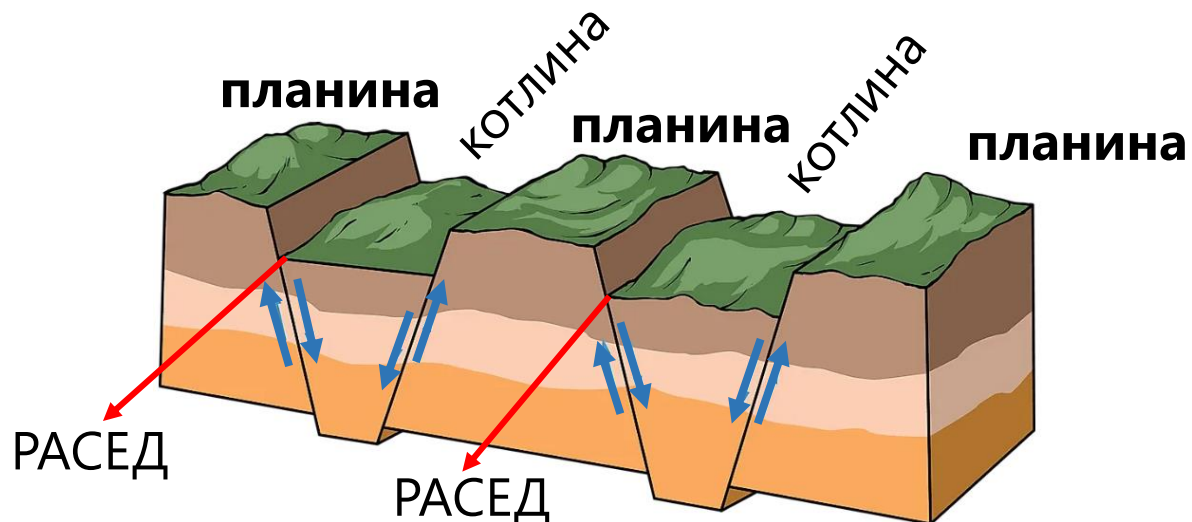
- **Хоризонтални покрети** набирају литосферу и она се уздиже. На тај начин настају **набране (веначне) планине**.
- Пружају се у виду венаца, стрме су и високе, са оштрим планинским врховима.
- Хималаји, Алпи, Кордиљери, Проклетије, Копаоник, Шар планина

Настанак раседних планина

- **Вертикални покрети** издижу и спуштају површину литосфере. На тај начин настају **раседне (громадне) планине**.
- Простране, благих врхова и падина, међусобно неповезане.
- Урал, Алтај, Апалачке пл., Јастребац, Бесна кобила

РАСЕД
је велика пукотина у Земљиној кори настала због пуцања стена при раздвајању стеновитих блокова.

- Вулканске купе настале од охлађене лаве, пепела и стена представљају вулканске планине.
- Уместо оштрих врхова имају удубљења-кратере.
- Везув, Етна, Килиманџаро, Фуџи

Фуџи,
симбол Јапана

Килиманџаро,
највиши врх Африке

Да поновимо...

Поделу планина према постанку:

 <https://learningapps.org/16864730>

Обликовање рељефа дејством унутрашњих Земљиних сила

- **Рељеф**-настаје деловањем унутрашњих и спољашњих сила.
- Унутрашње силе Земље су : Земљина тежа (гравитација) и Земљина топлота.
- **Тектонски покрети** могу бити епирогени и орогени.
- Надморска и релативна висина
- **Низије**-до 200m
- **Брда**-од 200m до 500m
- **Висоравни**-заравњени делови планина
- **Планине** се према висини деле на: ниске (500-1000m), средње (1000-2000m) и високе (преко 2000m)
- Подела планина према начину постанка:
 - раседне,
 - набране,
 - вулканске.

